
DRINKING ON PURIM IN HALAKHA AND AGGADAH

R' Yair Lichtman

FEBRUARY 28, 2023
CONGREGATION KINS

פרשת תצוה תשפ"ג

THE SOURCE

(1) MEGILLAH 7B

אמר רבא: מיחייב איניש לבסומי (רש"י - להשתכר ביינן) בפורי'א עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי.

Rava said: A person is obligated to become intoxicated with wine on Purim until he is so intoxicated that he does not know how to distinguish between cursed is Haman and blessed is Mordecai.

רבא ורבי זירא עבדו סעודת פורים בהדי הדדי. איבסום. קם רבא שחטיה לרבי זירא. למחר, בעי רחמי ואחזיה. לשנה, אמר ליה: גיתי מר ונעביד סעודת פורים בהדי הדדי. אמר ליה: לא בכל שעתא ושעתא מתרחיש ניסא.

The Gemara relates that **Rabba and Rabbi Zeira prepared a Purim feast with each other, and they became intoxicated** to the point that **Rabba arose and slaughtered Rabbi Zeira. The next day, when he became sober and realized what he had done, Rabba asked God for mercy, and revived him. The next year, Rabba said to Rabbi Zeira: Let the Master come and let us prepare the Purim feast with each other. He said to him: Miracles do not happen each and every hour.**

(2) ESTHER 9:16-23

(טז) ושאר היהודים אשר במדינות המלך נקהלו ועמד על נפשם ונוח מאיביהם והרוג בשנאייהם חמשה ושבעים אלף ובבנה לא שלחו את ידם. (יז) ביום שלושה עשר לחודש אדר ונוח בארבעה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה. (יח) [והיהודים] (והיהודיים) אשר בשושן נקהלו בשלושה עשר בו ובארבעה עשר בו ונוח בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה ושמחה. (יט) על פן היהודים [הפרוזים] (הפרוזים) הישבים בערי הפרוזות עשים את יום ארבעה עשר לחודש אדר שמחה ומשתה יום טוב ומשלח מנות איש לרעהו. (כ) ויכתב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחרורו וקרובים וקרחוקים. (כא) לקים עליהם להיות עשים את יום ארבעה עשר לחודש אדר ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה ושנה. (כב) פימים אשר נחו בהם היהודים מאיביהם והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה ומאכל ליום טוב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלח מנות איש לרעהו ומתנות לאבנינים. (כג) וקבל היהודים את אשר החלו לעשות ואת אשר כתב מרדכי אליהם.

(16) And the rest of the Judeans that were in the king's provinces gathered to stand up for their lives and to find rest from their enemies, killing seventy-five thousand of those who hated them – but they did not send forth their hand on the spoils – (17) on the thirteenth day of the month of Adar, and they rested on the fourteenth and made it a day of feasting and happiness. (18) And the Jews that were in Shushan gathered on the thirteenth and the fourteenth, and they rested on the fifteenth and made it a day of feasting and happiness. (19) Therefore the Judean villagers, who dwell in unwalled towns, make the fourteenth of the month of Adar a day of happiness and feasting, of celebration and sending of portions one to another. (20) Mordechai wrote these things, and he sent letters to all the Judeans who were throughout the provinces of King Achashverosh, near and far, (21) to establish for themselves to observe the fourteenth of the month of Adar and the fifteenth, every year, (22) as the days in which the Judeans had rested from their enemies, and the month which had turned from grief to sorrow and from mourning to celebration, to make them days of feasting and happiness, of sending of portions one to another and gifts to the poor. (23) And the Judeans accepted upon themselves to do as they had begun and that which Mordechai had written to them.

(3) AVUDRAHAM, PURIM

ואם תאמר היאך חייבו חכמים להשתכר בפורים והלא בכמה מקומות בתורה מזכיר שהוא מכשול גדול השכרות כמו נח ולוט. ויש לומר מפני שכל הנסים שנעשו לישראל בימי אחשוורוש היו על ידי משתה כי בתחלה נטרדה ושתי מן המלכות על ידי משתה היין... ובאה אסתר תחתיה על ידי משתה... וכן ענין המן ומפלתו על ידי משתה היין היה. ולכן חייבו להשתכר בפורים מפני שבא הנס בעבור משתה היין שעשתה אסתר ועתה יהיה נזכר הנס הגדול בשתיית היין.

Question: How could the Sages obligate us to get drunk on Purim? Doesn't it mention in several places in the Torah the great stumbling-block of drunkenness, such as regarding Noach and Lot? Answer: Because all of the miracles that were done for Israel in the time of Achashverosh were done by means of drinking parties. For at the start, Vashti was expelled from queenship by a party of wine... and Esther came to replace her by means of a party... and so too the idea of Haman and his downfall were by means of a party of wine. Therefore, they obligated us to become drunk on Purim because the miracle came by way of a party of wine that Esther made, and now drinking wine is a remembrance for the great miracle.

THE HALAKHA

(4) RIF MEGILLAH 3B IN RIF PAGINATION

אמר רבא מחייב אינש לאשתכורי בפוריא עד דלא ידע בין ברוך מרדכי לארור המן.

Rava said, "a person is obligated to become drunk on Purim until he cannot distinguish between "Baruch Mordechai" and "Arur Haman."

(5) RAMBAM MEGILLAH 2:15

(טו) כיצד חובת סעודה זו, שיאכל בשר, ויתקן סעודה נאה כפי אשר תמצא ידו, ושותה יין עד שישתכר ויירדם בשכרות:

וכן, חייב אדם לשלוח שתי מנות של בשר, או שני מיני תבשיל, או שני מיני אכלין, לחבירו, שנאמר "ומשלוח מנות איש לרעהו" (אסתר ט':י"ט; ט':כ"ב), שתי מנות לאיש אחד. וכל המרבה לשלוח לרעים, משובח. ואם אין לו, מחליף עם חבירו, זה שולח לזה סעודתו וזה שולח לזה סעודתו, כדי לקיים "ומשלוח מנות":

(15) What is the nature of our obligation for this feast? A person should eat meat and prepare as attractive a feast as his means permit. He should drink wine until he becomes intoxicated and falls asleep in a stupor.

Similarly, a person is obligated to send two portions of meat, two other cooked dishes, or two other foods to a friend, as implied by Esther 9:22, "sending portions of food one to another" - i.e., two portions to one friend. Whoever sends portions to many friends is praiseworthy. If one does not have the means to send presents of food to a friend, one should exchange one's meal with him, each one sending the other what they had prepared for the Purim feast and in this way fulfill the mitzvah of sending presents of food to one's friends.

(6) HAGAHOT MAIMONIYOT MEGILLAH 2:15

כתב ראבי"ה דכל הני למצוה בעלמא ולא לעכב:

The Ra'avyah wrote that all of these rules are a *mitzvah* but not necessary.

(7) AVUDRAHAM, PURIM

ואמרינן בפרקא קמא דמגלה מחייב איניש לאבסומי בפורייה עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. יש מפרשים עד שיתחלף לו המן במרדכי ומרדכי בהמן. ויש מפרשי' כי ארור המן עולה למנין ברוך מרדכי ור"ל עד שלא ידע לכוין החשבון. ובעל המנהגות כתב ונראה בעיני שפיוט היה שעל הבית האחד עונין ארור המן ועל הבית האחר עונין ברוך מרדכי וצריך צילותא שפעמים שאין אדם מתכוין וטועה והרב ר' יצחק עשה פיוט בדוגמא זו, או שמא מפני שלא היו רגילין לשתות יין כדאמרינן בירושלמי ר' יונה שתי ד' כסי בלילי פסחא וחזיק רישיה מדבחה ועד עצרתא, ר' יהודה בר' אלעאי שתי ארבעה כסי וחזיק רישיה עד בי חגא, ועל כן היו מתבסמין ומרגישין במעט יין אבל אנחנו שרגילין בו ואין אנו משתכרין מהרה אין לשתות יין כל כך ע"כ.

We say in the first chapter of Megillah: "a person is obligated to become intoxicated on Purim until they can't distinguish between "Arur Haman" and "Baruch Mordechai."

Some explain that this means "until you switch 'Haman' for 'Mordechai' and 'Mordechai' for 'Haman.'"

Some explain that "Arur Haman" has the same numerical value as "Baruch Mordechai," and it means "until you can't calculate the values.

The Ba'al HaMinhagot wrote, "It seems to me that there was a poem to which you respond to one verse 'Arur Haman' and to another you respond 'Baruch Mordechai' and you need clarity, as sometimes a person isn't attentive and errs. R' Yitzchak wrote such a poem.

Or maybe it was because they did not normally drink wine, as it says in the Talmud Yerushalmi, "R' Yonah would drink four cups on Pesach night and his head would ache until Shavuot. R' Yehuda bar Ila'I would drink four cups and his head would ache until Sukkot. Therefore, they would become intoxicated and feel the effects of a small amount of wine. However, we who are more used to wine and don't become drunk so quickly should not drink so much wine.

(8) BEIT YOSEF OC 695

כתוב בא"ח חייב איניש לבסומי בפורייה לא שישתכר שהשכרות איסור גמור ואין לך עבירה גדולה מזו שהוא גורם לג"ע וש"ד וכמה עבירות זולתן אך שישת' יותר מלימודו מעט:

The Orchot Chaim writes that a person is obligated to become intoxicated on Purim. Not that he should become drunk, for drunkenness is a total prohibition and there is no greater sin, since it causes *gilui arayot*, murder, and other *aveirot*. Rather, he should drink a little more than usual.

(9) KORBAN NETANEL MEGILLAH 1:8

עד דלא ידע. עד ולא עד בכלל דזהו הגיע לשכרותו של לוט.

“Until you don’t know.” [This means] until but not including, because this would certainly constitute the drunkenness of Lot.

(10) SHULCHAN ARUCH OC 695:2

(ב) חֵיב איניש לְבַסוּמֵי בְּפוּרֵיָא עַד דְּלֹא יָדַע בֵּין אָרוּר הָמָן לְבָרוּךְ מֶרְדֵּכַי. הַגָּה: נִיּוֹשׁ אוֹמְרִים דְּאִינוּ צָרִיךְ לְהוֹשְׁתַּפֵּר כָּל כֶּה, אֱלֵא שְׂיִשְׁתַּה יוֹתֵר מִלְּמוּדוֹ (כָּל בּו) וְיִישׁוּן, וּמִתּוֹךְ שְׂיִשְׁוֹן אִינוּ יוֹדַע בֵּין אָרוּר הָמָן לְבָרוּךְ מֶרְדֵּכַי (מֶהָרִ"ל). וְאֶתְדַּהּ הַמְרָבָה וְאֶתְדַּהּ הַמְמַעֵיט, וּבְלִבְדָּ שְׂיִכְנֹן לְבוֹ לְשָׁמַיִם.

A person is obligated to become intoxicated on Purim until he can’t distinguish between “Arur Haman” and “Baruch Mordechai.” *Hagah: Some say that he doesn’t need to become so drunk, but should rather drink more than he normally does and sleep, and because he is sleeping, he won’t be able to distinguish between Arur Haman and Baruch Mordechai. One may drink more or less, as long as his heart’s intention is for heaven.*

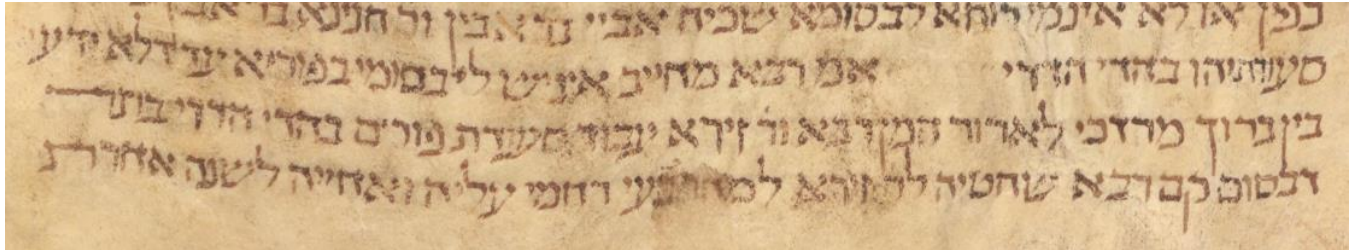
(11) BEI’UR HALACHA OC 695

עד דלא ידע וכו' – וז"ל המאירי חייב אדם להרבות בשמחה ביום זה ובאכילה ובשתיה עד שלא יחסר שום דבר ומ"מ אין אנו מצוין להשתכר ולהפחית עצמינו מתוך השמחה שלא נצטוינו על שמחה של הוללות ושל שטות אלא בשמחה של תענוג שיגיע מתוכה לאהבת הש"י והודאה על הנסים שעשה לנו... ואמנם היודע בעצמו שיזלזל אז במצוה מן המצוות בנט"י וברכה ובהמ"ז או שלא יתפלל מנחה או מעריב או שינהוג קלות ראש מוטב שלא ישתכר וכל מעשיו יהיו לש"ש עכ"ל:

The Meiri writes that a person is obligated to increase his joy on this day with eating and drinking, until he lacks nothing. However, we are not obligated to become drunk and lower ourselves from this joy, since we are not commanded in joy of frivolity and nonsense, but rather a joy of pleasure that causes love of Hashem and gratitude for the miracles He did for us... However, one who knows that he will make light of any *mitzvah*, like washing hands, bentching, praying Mincha or Maariv, or acting frivolously, it is better that he should not get drunk and all of his actions will be for the sake of heaven.

THE AGGADAH

(12) MEGILLAH 7B, MS MUNICH 140

(13) RAN MEGILLAH 3B IN RIF PAGINATION

דאמרינן בגמ' דמיחייב למימר ברוך מרדכי ארור המן ברוכה אסתר ארורה זרש [גם] חרבונה זכור לטוב ומיחייב לבסומי עד דלא ידע מאי קאמר

וכתב רבינו אפרים ז"ל מההוא עובדא דקם רבה ושחטיה לר' זירא כדאי' בגמ' אידחי ליה מימרא דרבא ולא שפיר דמי למעבד הכי:

For we say in the Gemara that a person is obligated to say “Blessed is Mordechai, Cursed is Haman, Blessed is Esther, Cursed is Zeresh, and Chavrona is also remembered for good.” A person is obligated to become intoxicated until he doesn’t know what he is saying.

Rabbeinu Ephraim wrote that from the event where Rabbah stood and killed R’ Zeira, as we find in the Gemara, the statement of Rava was rejected and it is not proper to follow it.

(14) SEFER HA-ESHKOL (AUERBACH EDITION) 2 CHANUKAH V’PURIM 8¹

והרב ר' אפרים כ' מדמייתי עלה עובדא קם רבה ושחטיה לר' זירא ע"י דאבסום ולשנה הבאה כדאמר לי' נעבד פורים בהדי א"ל ר"ז לאו בכל שעתא מתרחיש ניסא, ממילא אדחי מימרא דרבה ולאו ש"ד למיעבד הכי.

ולי הכותב נ' דמכאן ראי' דצריך לבסומי, דאי לא הול"ל נעבד סעודה בהדי ולא נבסם

And Rabbenu Ephraim wrote from the fact that the story of Rabbah’s slaughtering R. Zeira owing to drunkenness and the next year as he said to him “Let’s do Purim together,” R. Zeira said to him “A miracle does not happen every time,” was cited on [the obligating statement] it can be inferred that the obligating statement of Rabbah is rejected and it is not appropriate to act in this way.

¹ Some scholars claim that this edition of the Sefer Ha-Eshkol is a forgery. However, a similar line of reasoning is found in Pri Chadash OC 695:2.

And to me the writer it seems that from here is proof that one needs to become inebriated, for if not he should have said to him, "Let's dine together and not become inebriated."

(15) YAD EPHRAIM OC 695:3

ו"ש חייב אדם לבסומי בפורי'א עד שלא ידע כו' הך עד הוא ולא עד בכלל ור"ל שגדול חיוב השתי' בזה לבסומי עד גבול דלא ידע כו' שמן הגבול הזה והלאה הוא ביטול כוונת חיוב שחייבו חכמים לבסומי כדי שיתן הלל והודאה שכיון שיתבלבל דעתו כ"כ דלא ידע בין ארור המן כו' פשיטא שאין בו דעת ותבונה לשבח ולפאר על תוקף הנס

ואתבונן אליו בבוקר וראיתי כי נכון הוא ומיושב בזה מה שבש"ס סמכו לו ענין עובדא דרבה ור"ז דעבדו סעודת פורים בהדדי כו' שלכאורה הוא מעשה לסתור וקצת פוסקים כתבו שהכוונה הוא שמזה יש ללמוד שאין הלכה כרבא בהא ולפי מ"ש י"ל דאדרבא מייתי סייעתא מזה שמה שחייבו לעשות אותם ימי משתה ושמה' גבול יש לו שלא ישתכר יותר מדאי דהא קמן דרבה ור"ז כו' ולפי שלא נשמרו מלעבור הגבול בא הדבר לידי סכנה לכך יש ליזהר שלא לבסומי רק עד הגבול הזה דלא ידע כו' ולא יעבור:

That which it says that "a person is obligated to become intoxicated on Purim until he doesn't know..." this means "until but not including," meaning that the imperative to drink is so great that it goes until the border of not knowing, but from this border onwards it undermines the purpose of the obligation that Chazal imposed upon him, to become intoxicated in order to give praise and thanks, for once his mind becomes so confused that he can't distinguish between "Arur Haman..." it is obvious that he won't have the knowledge and understanding to praise and glorify on the strength of the miracle.

I thought more about this in the morning and saw that it is correct, and that it fits with the fact that the Gemara juxtaposed to it the incident of Rabbah and R' Zeira, who made a Purim meal together... which seemingly is a story which comes to reject what came before. Some *poskim* ruled that the intention of this story is to teach that we don't follow Rava in this. Based on what I wrote, one can suggest that the opposite is true: this story comes to prove that the obligation to make days of drinking and joy has a border, that one shouldn't become excessively drunk, based on what happened with Rabbah and R' Zeira. Because they weren't careful to not cross the border, they came to danger. Therefore, one should be careful to drink only until this border of not knowing and not to cross over it.

FURTHER READING

<https://jewishvues.com/articles/drinking-when-and-how-much/>

<https://www.congkins.org/drinking-on-purim.html>

<https://outorah.org/p/40536/>

<https://rabbimanning.com/wp-content/uploads/2018/02/Drinking-on-Purim.pdf>

<https://schechter.edu/just-how-drunk-should-a-jew-get-on-purim-responsa-in-a-moment-volume-7-issue-no-5-february-2013/>

<http://nleresources.com/wp-content/uploads/2014/02/Drinking-on-Purim-Teacher-Final-Feb-18-2014.pdf>

<https://ph.yhb.org.il/en/05-16-11/>

<https://www.sefaria.org/sheets/59911?lang=bi>

<https://www.sefaria.org/sheets/56061?lang=bi>

<https://thegemara.com/article/purim-a-day-beyond-full-rabbinic-control/>